

ਅਜੈ ਲਾਂਬਾ ਜੇ.

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਜਵਾਬਦੇਹ

2010 ਦਾ CWP ਨੰ. 13676

4 ਅਗਸਤ, 2010

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950—ਆਰਟ. 226—ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2005—
ਐੱਸ. 2(h)-- 2005 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਮੰਗਣ ਵਾਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ—ਸਕੂਲ ਨਾ ਤਾਂ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ- ਕੀ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ 2005 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ-ਹੋਲਡ, ਨਹੀਂ- ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ
ਕੀਤੀ ਗਈ, ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਟੀ' ਦੀ
ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2005 ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ 'ਪਬਲਿਕ
ਅਥਾਰਟੀਆਂ' ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਚਨਾ ਦੇ
ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਵਹਾਰਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰੇਕ
ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। 'ਪਬਲਿਕ
ਅਥਾਰਟੀ'। ਐਕਟ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਸਿਰਫ 'ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਟੀ' ਤੋਂ ਹੀ
ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2
'ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਟੀ' ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ
ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ/ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ
ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਨਿੱਜੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ
ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਪਰਾ 14)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਐਚ.ਸੀ ਅਰੋੜਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ/ਡਾ .

ਅਜੈ ਲਾਂਬਾ, ਜੇ. (ਓਰਲ)

(1) , ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ (ਛੋਟੇ ਲਈ, 'ਕਮਿਸ਼ਨ')।

(2) ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੌਧਰੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਰੋਡ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਸਕੂਲ') ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਦੋ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਅਨੁਲੱਗ P-1 ਅਤੇ P-2 ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ।

(3) ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2005 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, 'ਐਕਟ') ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਕਤ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸਿੱਟਾ ਗਲਤ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

(5) *ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰਵਨੀਤ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸਚੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡੀਏਵੀ ਕਾਲਜ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ਼ ਪਬਲਿਕ ਇੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ (ਕਾਲਜਾਂ) ਯੂਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਹੋਰ (2)।*

(6) ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ।

(7) ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 2(h) ਅਤੇ 2 (j) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ:-

"(h) "ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਜੋ ਸਥਾਪਿਤ ਜਾਂ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, -

- (a) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਧੀਨ;
- (b) ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ;
- (c) ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ;

- (1) ਏਆਈਆਰ 1998 ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ 1
- (2) 2008 (2) SCT 543

(d) ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ-

- (i) ਸਰੀਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ, ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿੱਤੀ,
- (ii) ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ;

XX XX XX XX XX

(j) "ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਠੋਰਤਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ-

- (i) ਕੰਮ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ;
- (ii) ਨੋਟਸ ਲੈਣਾ, ਐਬਸਟਰੈਕਟ; ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ;
- (iii) ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਮੂਨੇ ਲੈਣਾ;
- (iv) ਡਿਸਕੋਟ, ਫਲਾਪੀਆਂ, ਟੇਪਾਂ, ਵੀਡੀਓ ਕੈਸੇਟਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੋਡ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਪ੍ਰਿੰਟਆਊਟ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ

ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਡਿਵਾਈਸ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"

(8) 29 ਮਾਰਚ, 2010 (ਅਨੁਲੱਗ P-4) ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਟੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(h) ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਰਿਆਇਤੀ ਦਰ 'ਤੇ।

(9) ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਤਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ, ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਸਕੂਲ 'ਮਾਲਕੀਅਤ', 'ਨਿਯੰਤਰਿਤ' ਜਾਂ 'ਕਾਫ਼ੀ ਵਿੱਤੀ' ਸੀ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦੁਆਰਾ

ਸਰਕਾਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(h) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ' ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲ ਕੋਈ 'ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਟੀ' ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੰਟਰੋਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੰਡ/ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਸਕੂਲ, ਰੂਪ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ।

(10) ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਜਵਾਬਦਾਤਾ- ਸਕੂਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(h) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਟੀ' ਹੋਵੇਗਾ।

(11) *ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਤੀਏਵੀ ਕਾਲਜ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ*

ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ਼ ਪਬਲਿਕ ਇੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ (ਕਾਲਜ) ਯੂਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਅਦਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(12) ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਭੜਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਕਾਲਜ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ 'ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਟੀ' ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਸ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਮਿਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਜੱਜਮੈਂਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ *ਰਵਨੀਤ ਕੌਰ* (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸਚੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਨਤਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਗੇਟਿਵ ਰਿੱਟਾਂ ਸਮੇਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ "ਇੱਕ ਵਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਰਗੀ ਸੰਸਥਾ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਨਤਕ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਫੀ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ 'ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਟੀ' ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਟੀਕ ਸੰਦਰਭ ਲਈ, ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

“4. ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, *ਰਵਨੀਤ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸਚੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1997(3) SCT 210: AIR 1998 ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ 1* ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦਯਾਰੰਦ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਜਾਂ ਕ੍ਰਿਸਚੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਰਗੀ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜ ਜਨਤਕ ਸਮਾਗਮ ਹਨ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸਮਾਗਮ। ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਨਤਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰਿੱਟਾਂ ਸਮੇਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ

ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਨਤਕ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 'ਕਾਫੀ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇਹ 'ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਟੀ' ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਰਵਨੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਾਧੂ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

(13) ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ *ਰਵਨੀਤ ਜ਼ੌਰ^ਸੁਪਰਾ*) ਜਾਂ *ਡੀਏਵੀ ਕਾਲਜ ਟਰੱਸਟ ਐਂਡ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸੋਸਾਇਟੀ* (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਕੇਸ, ਤਿੰਨ ਸਿੱਧੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਚੰਗੀ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਸ਼ਾਇਦ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, * ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(14) ਇਹ ਐਕਟ 'ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਟੀ' ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਹਰੇਕ 'ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਟੀ' ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 'ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਟੀ' ਤੋਂ ਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 'ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ' ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ/ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਨਿੱਜੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(15) ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਨੂੰ ਰਾਜ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਧਾਰਨ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

(16) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ,

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ